

UNIVERZITA KARLOVA**Pedagogická fakulta****Zápis o části státní závěrečné zkoušky
Obhajoba diplomové práce**

Akademický rok: 2016/2017

Student: Bc. Alena Morávková
Datum narození: 20.05.1991
Identifikační číslo studenta: 70557925

Typ studijního programu: navazující magisterský
Studijní program: Učitelství pro střední školy
Forma studia: prezenční
Studijní obor: Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní školy a střední školy český jazyk — německý jazyk

Identifikační číslo studia: 486670
Datum zápisu do studia: 21.09.2015

Název práce: Střídání kódů a mísení kódů v interview internetové televize DVTV

Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Obor práce:
Vedoucí: PhDr. Pavel Sojka, Ph.D.
Oponent(i): PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

Datum obhajoby : 06.09.2017 **Místo obhajoby :** Praha
Termín: řádný
Průběh obhajoby: Diplomantka představila svoji práci. Svou prací přispívá k výzkumům spisovnosti a nespisovnosti v současné komunikaci, vyjadřuje se k (případnému) přechodu od spisovné češtiny ke standardu. Analyzovala 30 interview získaných z pořadů internetové televize (široké věkové spektrum mluvčích, 21 mužů, 9 žen, zastoupeny všechny regiony). Ve všech případech se jednalo o rozhovor řízený. Očekávaný předpoklad, že přechod ke standardní češtině je předčasný, což se potvrdilo.

Připomínky vedoucího práce

Jsou pojmy střídání kódů a mísení kódů vzhledem ke zjištěným výsledkům udržitelné? Jak často dochází v textech ke střídání kódů a jak často k mísení kódů?

Proč se zjištěné výsledky liší od korpusových dat?

Proč je podle autorčina názoru přechod ke standardní češtině předčasný?

Reakce autorky

Ke střídání kódů nedocházelo k mísení ano (jedna čtvrtina projevů). Ve vztahu k autorčiným textům se jeví, že se neutváří smíšený útvar, většina mluvčích se drží buď spisovného, nebo nespisovného vyjadřování.

Korpusová data vycházela z nepřipravených a neformálních promluv, zatímco vzorek reprezentuje texty veřejné a oficiální, tím

mohlo docházet k větší sebekontrolě. Na výběr kódu tedy má vliv situace.

Připomínky oponenta

Na s. 17 autorka tvrdí, že po roce 1989 „se spisovnost stala prostředkem k dosažení komunikačních cílů, a to jen ve vymezených komunikačních situacích“, což implikuje, že předtím to tak nebylo. Skutečně? Ani následující výpověď o komunikačním pojetí spisovnosti jako výukovém principu ve škole není přesná.

Upozorňuji, že P. Vybíral neměl nikdy s poradnou nic společného (s. 29).

Pochopil jsem dobře, že absolutní dominance OČ varianty znamená, že mluvčí používal pouze nespisovnou variantu? Jaké měla autorka vzhledem k jejímu záznamu očekávání?

Zajímalo by mě, jaká má autorka očekávání při sledování rozdílnosti zastoupení jevů s ohledem na pohlaví? Její závěr je v daném případě značně kusý a uspěchaný. Vedle toho bych celkem rád viděl analýzu a závěr vzhledem k jiným demograficko-sociologickým faktorům (věk, původ, sociální prostředí apod.). V textu práce jsou tyto závěry rozmělněné.

Jak se autorka staví po napsání své práce k problematice standardu, navrhovaného Sgallem, Čermákem a dalšími?

Reakce autorky

Autorka vycházela z publikace J. Svobodové, chtěla vyjádřit, že cílem výuky před rokem 1989 byla spisovná čeština, zatímco nyní jde o funkční pojetí spisovnosti.

Text P. Vybírala autorka mylně spojila s informacemi z jiného textu.

Absolutní dominance představuje opravdu pouze nespisovnou variantu jevu.

Autorka vycházela ze zjištění Nerlichové a Svobodové, kdy autorky uváděly, že ženy mají pozitivnější postoj ke spisovnosti než muži, což se autorce vesměs potvrdilo, kromě jevu "bysme", kdy ženy jej užívaly mnohem častěji. Autorka upozornila na roli jako faktor konstituování spisovného projevu, oponent upozornil i na sociální status a věk, kdy chodili mluvčí do školy.

Autorka dochází k závěru, že právě tím, že mluvčí hovoří převážně buď spisovně, nebo nespisovně, je zjevně předčasný.

Výsledek obhajoby:

výborně

Předseda komise:

PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

Členové komise:

PhDr. Pavel Sojka, Ph.D.

PhDr. Olga Palkosková, Ph.D.